VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ DÂN VẬN TẠI THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

VƯƠNG PHƯƠNG HOA
Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Nhận bài ngày 29/3/2025. Sửa chữa xong 06/4/2025. Duyệt đăng 10/4/2025.

Abstract

This article researches President Ho Chi Minh's views on mass mobilization. He left behind important teachings that remain valid both theoretically and practically, becoming the ideological foundation and guiding principle for the Party and State's mass mobilization work in general, and in Da Nang city in particular. In the light of Ho Chi Minh's viewpoints, the people's mobilization work in Da Nang has achieved notable results, although limitations still exist. The article analyzes both the achievements and shortcomings, and proposes solutions to enhance the effectiveness of mass mobilization in Da Nang based on President Ho Chi Minh's perspectives in the current context.

Keywords: *President Ho Chi Minh, mass mobilization, people's mobilization work, Da Nang city.*

1. Đặt vấn đề

Dân vận là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Đảng và Nhà nước ta, giữ vai trò quan trọng trong việc củng cố mối quan hệ giữa chính quyền với nhân dân, tạo động lực cho sự phát triển bền vững. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: "Dân vận khéo thì việc gì cũng thành công", nhấn mạnh vai trò trung tâm của nhân dân trong sự nghiệp cách mạng. Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận, TP. Đà Nẵng đã có nhiều chủ trương, chính sách dân vận hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng quản lý nhà nước, tăng cường sự đồng thuận trong xã hội và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, trong bối cảnh mới với những thách thức từ quá trình đô thị hóa, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, công tác dân vận tại Đà Nẵng cần được đổi mới, phù hợp với yêu cầu thực tiễn. Việc nghiên cứu, vận dụng sáng tạo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận sẽ giúp thành phố tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng chính quyền vững mạnh, cải thiện chất lượng phục vụ công dân và tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận

2.1.1. Quan điểm về dân vận và công tác dân vận

Trong tác phẩm *Dân vận,* Hồ Chí Minh chỉ rõ: "Dân vận là vận động tất cả lực lượng của mỗi một người dân không để sót một người dân nào, góp thành lực lượng toàn dân, để thực hành những công việc nên làm, những công việc Chính phủ và Đoàn thể đã giao cho. Dân vận không thể chỉ dùng báo chương, sách vở, mít tinh, khẩu hiệu, truyền đơn, chỉ thị mà đủ" [3, tr.232]. Công tác dân vận theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh là hệ thống các quan điểm về vai trò, nội dung, phương pháp nhằm tập hợp lực lượng nhân dân thực hiện theo đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước qua đó tăng cường khối đại đoàn kết dân tộc, củng cố mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân góp phần vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Email: hoavp@due.edu.vn

2.1.2. Quan điểm về vai trò của dân vận

Trong công tác dân vận, Hồ Chí Minh luôn coi trọng vị trí, vai trò công tác vận động quần chúng nhân dân. Người lưu ý, khi vận động nhân dân cần phải xác định rõ vị trí, vai trò của từng thành tố trong nó, chỉ có như vậy thì mới có thể tổ chức, tập hợp được nhân dân. Vì vậy muốn công tác dân vận có kết quả thực tế bên cạnh những nội dung, phương pháp, tuyên truyền, vận động thì mỗi cán bộ đảng viên phải làm gương phải coi lợi ích của nhân dân chính là lợi ích của bản thân họ, phải được dân yêu thương, quý trọng đó chính là nguyên căn làm nên thành công của công tác dân vận.

2.1.3. Quan điểm về lực lượng dân vận

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, "Lực lượng của dân rất to. Việc dân vận rất quan trọng. Dân vận kém thì việc gì cũng kém. Dân vận khéo thì việc gì cũng thành công" [3, tr.234]. Do đó, theo Người, phải khắc phục kiểu suy nghĩ và làm việc từ "trên dội xuống", chỉ thích lãnh đạo, "thích làm việc bằng giấy tờ thật nhiều. Ngồi một nơi chỉ tay năm ngón không chịu xuống địa phương kiểm tra công tác" [2, tr.89]; "làm việc theo cách quan liêu. Cái gì cũng dùng mệnh lệnh. Ép dân chúng làm. Đóng cửa lại mà đặt kế hoạch, viết chương trình rồi đưa ra cột vào cổ dân chúng, bắt dân chúng theo" [2, tr.330]. Theo Hồ Chí Minh, Dân vận không phải là việc riêng của một hai người, một hai ban, ngành, không chỉ là công tác của các đoàn thể vận động quần chúng mà phải là của cả hệ thống chính trị, là "tất cả cán bộ chính quyền. Tất cả cán bộ đoàn thể. Tất cả hội viên của các tổ chức nhân dân (Liên Việt, Việt Minh,...) đều phải phụ trách dân vận" [3, tr. 233].

Cán bộ dân vận phải "óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm. Chứ không phải chỉ *nói suông,* chỉ *ngồi viết mệnh lệnh.* Họ phải thật thà nhúng tay vào việc" [3, tr.234]. Phải luôn tự mình làm gương thực hành cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; phải "học hỏi quần chúng nhưng không theo đuôi quần chúng" và "phá tan cách lãnh đạo lờ mờ, quan liêu, chủ quan, bàn giấy" [2, tr.333], ... để nhân dân noi theo. Cán bộ làm công tác dân vận phải khắc phục tình trạng "khuyết điểm to ở nhiều nơi là *xem khinh* việc dân vận. Cử ra một ban hoặc vài người, mà thường cử những cán bộ kém rồi bỏ mặc họ. Vận được thì tốt, vận không được cũng mặc. Những cán bộ khác không trông nom, giúp đỡ, tự cho mình không có trách nhiệm dân vận. Đó là sai lầm rất to, rất có hại" [3, tr.234].

2.1.4. Quan điểm về phương pháp dân vận

Trong công tác vận động quần chúng nhân dân theo Hồ Chí Minh, việc đầu tiên trong công tác dân vận là phải tìm mọi cách để tuyên truyền, giải thích cho mọi người dân hiểu rõ ràng, việc đó là có lợi ích cho họ, là nhiệm vụ của họ, làm cho họ phải hăng hái thực hiện cho kì được. Vậy nên, mục đích của những người cộng sản chân chính đó là vận động nhân dân làm cách mạng nhằm mang lại lợi ích cho nhân dân, để nhân dân một lòng đi theo Đảng. Khi thực hiện vận động nhân dân phải là một quá trình kiên trì và lâu dài, phải làm cho dân hiểu, dân tin bởi lẽ những lợi ích không phải là có ngay mà đó là quá trình phấn đấu hy sinh gian khổ để có được. Người yêu cầu, trong công tác dân vận phải thực hiện dựa trên đường lối, chủ trương là chưa đủ, mà phải có phương pháp dân vận khéo với đội ngũ cán bộ tận tụy, trong sáng vì dân, vì nước thì khi đó nhân dân mới một lòng theo Đảng, bảo vệ và xây dựng Đảng, có như vậy mới đoàn kết được nhân dân đi theo để bảo vệ, dựng xây nước nhà. Như vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định dân vận là công việc gốc của Đảng, có vai trò quyết định trong sự nghiệp cách mạng. Người nhấn mạnh: "Dân vận khéo thì việc gì cũng thành công", thể hiện tầm quan trọng của việc huy động sức mạnh nhân dân. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, công tác dân vận phải gắn liền với thực tiễn, xuất phát từ lợi ích của nhân dân, lấy dân làm gốc. Người yêu cầu cán bộ làm dân vận phải "óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm", thể hiện sự gần gũi và trách nhiệm với nhân dân. Quan điểm này đến nay vẫn giữ nguyên giá trị, là kim chỉ nam cho công tác dân vận trong xây dựng Nhà nước của dân, do dân và vì dân.

2.2. Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận vào thực tiễn công tác dân vận tại thành phố Đà Nẵng

2.2.1. Những kết quả đạt được

Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận trở thành nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho

công tác dân vận của Đảng, Nhà nước nói chung và tại thành phố Đà Nẵng nói riêng. Việc vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận vào thực tiễn tại TP. Đà Nẵng đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận tại thành phố Đà Nẵng giúp chính quyền tăng cường mối quan hệ gắn bó với nhân dân, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Chính quyền thành phố đã triển khai hiệu quả mô hình "Chính quyền thân thiện, phục vụ nhân dân", đẩy mạnh cải cách hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp. Công tác tiếp xúc, đối thoại với nhân dân được chú trọng, giúp giải quyết kịp thời những kiến nghị, phản ánh của người dân, qua đó củng cố niềm tin vào chính quyền. Các phong trào thi đua như "Dân vận khéo", "Ngày Chủ nhật xanh", "Đô thị văn minh" thu hút sự tham gia tích cực của nhân dân, góp phần nâng cao chất lượng đời sống và xây dựng nếp sống văn minh đô thị. Nhờ đó, Đà Nẵng tiếp tục khẳng định vai trò là một trong những địa phương đi đầu trong công tác dân vận, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của thành phố.

Công tác dân vận trong các cơ quan nhà nước, chính quyền các cấp có nhiều chuyển biến tích cực, gắn với đẩy mạnh cải cách hành chính. Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội thành phố tiếp tục hướng mạnh về cơ sở, thực hiện tốt vai trò tập hợp, củng cố và mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân. Phát huy vai trò công tác dân vận của các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội, hội quần chúng trong công tác vận động bàn giao mặt bằng, triển khai nhân rộng các mô hình điển hình "Dân vận khéo"; triển khai đồng bộ, quyết liệt Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở. Công tác dân vận tốt sẽ huy động được sức mạnh đoàn kết, tạo sự đồng thuận xã hội trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng đô thị văn minh. Bên cạnh đó, việc lắng nghe và giải quyết kịp thời nguyện vọng của người dân góp phần nâng cao chất lượng đời sống, tạo niềm tin vững chắc vào chính quyền. Đây là yếu tố quan trọng để Đà Nẵng tiếp tục phát triển bền vững, giữ vững vị thế là một trong những thành phố đáng sống của Việt Nam.

Công tác bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm dân vận các cấp tiếp tục được quan tâm. Riêng trong năm 2024, "Ban Dân vận Thành ủy đã xây dựng tài liệu, phối hợp tổ chức 14 lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác dân vận, quy chế dân chủ ở cơ sở, công tác tôn giáo, hoạt động của Ban Thanh tra nhân dân cho đội ngũ cán bộ làm công tác dân vận tại các quận, huyện, xã phường, cảnh sát khu vực, cán bộ, chiến sỹ làm công tác xây dựng phong trào" . Nhằm tiếp tục cụ thể hóa các chủ trương của Đảng về công tác dân vận, Ban cán sự đảng UBND thành phố đã chỉ đạo triển khai thực hiện hiệu quả Chương trình Thành phố "5 không", "3 có", "4 an" gắn với các chủ trương, chính sách về an sinh xã hội; tiếp tục triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình giảm nghèo; các chuyên đề về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; sắp xếp kiện toàn tổ chức bộ máy; thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025. Năm 2024, thành phố Đà Nẵng "xây dựng, triển khai 497 mô hình "Dân vận khéo". Trong đó, các quận ủy, huyện ủy xây dựng 276 mô hình; Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội và các hội quần chúng xây dựng 7 mô hình; các đảng ủy trực thuộc Thành ủy xây dựng 193 mô hình; khối lực lượng vũ trang xây dựng 17 mô hình; các cơ quan đảng thành phố xây dựng 4 mô hình. Các mô hình nhận được sự hưởng ứng tích cực của cán bộ, đảng viên, hội viên, đoàn viên và các tầng lớp nhân dân [4].

2.2.2. Những hạn chế, tồn tại

Mặc dù đạt được nhiều kết quả tích cực, việc vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân vận vào thực tiễn tại TP. Đà Nẵng vẫn còn một số hạn chế, tồn tại. Một số cán bộ, công chức chưa thực sự sâu sát với nhân dân, còn biểu hiện quan liêu, hình thức trong công tác dân vận. Việc đối thoại, tiếp thu ý kiến của người dân tuy được chú trọng nhưng đôi khi chưa kịp thời, dẫn đến một số bức xúc chưa được giải quyết triệt để. Công tác tuyên truyền, vận động chưa thực sự đổi mới, chưa khai thác tối đa các nền tảng công nghệ và mạng xã hội để tiếp cận đông đảo người dân. Bên cạnh đó, sự phối hợp giữa chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể trong công tác dân vận đôi khi chưa chặt chẽ, làm giảm hiệu quả thực hiện các phong trào và chính sách hướng tới nhân dân.

2.3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác dân vận tại thành phố Đà Nẵng

Để nâng cao hiệu quả công tác dân vận tại TP. Đà Nẵng, cần thực hiện đồng bộ một số giải pháp quan trọng sau:

2.3.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cán bộ, công chức

Tăng cường giáo dục, bồi dưỡng tư tưởng, đạo đức công vụ để đội ngũ cán bộ thực sự gần dân, hiểu dân, lắng nghe và giải quyết kịp thời những kiến nghị, nguyện vọng chính đáng của nhân dân. TP. Đà Nẵng cần đẩy mạnh công tác bồi dưỡng, giáo dục tư tưởng cho cán bộ, công chức nhằm nâng cao nhận thức về vai trò, trách nhiệm trong công tác dân vận. Cán bộ, công chức phải luôn gần dân, lắng nghe và giải quyết kịp thời những nguyện vọng chính đáng của nhân dân, tránh thái độ quan liêu, xa rời thực tế. Đồng thời, cần xây dựng cơ chế giám sát, đánh giá hiệu quả làm việc, khen thưởng kịp thời những cá nhân có đóng góp tích cực trong công tác phục vụ nhân dân.

2.3.2. Nâng cao hiệu quả cải cách hành chính, nâng cao chất lượng phục vụ nhân dân

Tiếp tục đẩy mạnh chính quyền điện tử, ứng dụng công nghệ số vào quản lý, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp trong việc tiếp cận các dịch vụ công. TP. Đà Nẵng cần tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, đơn giản hóa thủ tục, rút ngắn thời gian giải quyết hồ sơ để tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp. Cần ứng dụng công nghệ số trong quản lý và cung cấp dịch vụ công, đảm bảo tính minh bạch, nhanh chóng, hiệu quả. Đồng thời, nâng cao tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ của cán bộ, công chức, hướng đến xây dựng một nền hành chính chuyên nghiệp, tận tâm vì nhân dân.

2.3.3. Tiếp tục nghiên cứu đổi mới phương thức dân vận

Phát huy hiệu quả các kênh thông tin trực tuyến, mạng xã hội để tuyên truyền chính sách, pháp luật và lắng nghe ý kiến nhân dân; tăng cường đối thoại trực tiếp, tổ chức các diễn đàn góp ý để người dân tham gia vào quá trình ra quyết định của chính quyền. TP. Đà Nẵng cần tiếp tục nghiên cứu, đổi mới phương thức dân vận theo hướng linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với đặc điểm của từng nhóm đối tượng và tình hình thực tiễn. Việc ứng dụng công nghệ số, mạng xã hội vào công tác dân vận sẽ giúp chính quyền kết nối chặt chẽ hơn với người dân, kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng. Đồng thời, cần phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội và cộng đồng trong việc tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia xây dựng và phát triển thành phố.

2.3.4. Tăng cường phối hợp giữa chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể

Xây dựng cơ chế phối hợp chặt chẽ trong công tác vận động quần chúng, phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội trong việc tuyên truyền, giám sát và phản biện xã hội. Thành phố Đà Nẵng cần tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể trong công tác dân vận, đảm bảo thống nhất trong triển khai các chủ trương, chính sách. Sự phối hợp này giúp huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, tạo sự đồng thuận trong nhân dân, góp phần thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội. Đồng thời, cần xây dựng cơ chế trao đổi thông tin thường xuyên, kịp thời phản hồi và giải quyết những vấn đề mà người dân quan tâm.

2.3.5. Đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả thực hiện hiệu quả phong trào "Dân vận khéo"

Nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến trong công tác dân vận gắn với phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng đô thị văn minh, đảm bảo an sinh xã hội và nâng cao chất lượng đời sống nhân dân. TP. Đà Nẵng cần đẩy mạnh phong trào "Dân vận khéo" bằng cách nhân rộng các mô hình hiệu quả, sáng tạo trong vận động quần chúng tham gia phát triển kinh tế - xã hội. Cần tăng cường sự gắn kết giữa chính quyền và nhân dân, lắng nghe và giải quyết kịp thời những nguyện vọng chính đáng, tạo niềm tin vững chắc trong cộng đồng. Đồng thời, tổ chức các hoạt động tuyên truyền, tập huấn nhằm nâng cao nhận thức và kỹ năng dân vận cho cán bộ, công chức, góp phần thực hiện phong trào một cách thiết thực và bền vững.

Xem tiếp trang 77